

NACIONALNA I SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA U ZAGREBU

Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj

<http://cssu.nsk.hr/>

Ulica Hrvatske bratske zajednice 4

10000 Zagreb

**Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj:
izvješće 1. siječnja – 31. prosinca 2025.**

NACIONALNA
I SVEUČILIŠNA
KNJIŽNICA
U ZAGREBU

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH

Hrvatske bratske zajednice 4

10000 Zagreb

URL: <http://www.nsk.hr/>

Knjižnice grada Zagreba

Starčevićev trg 6; 10000 Zagreb

URL: <http://www.kgz.hr>

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti

I. Lučića 3; 10000 Zagreb

URL: <http://www.ffzg.hr>

Hrvatsko knjižničarsko društvo

Hrvatske bratske zajednice 4; 10000 Zagreb

URL: <http://www.hkdrustvo.hr>

FILOZOFSKI FAKULTET
SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

Filozofski fakultet Sveučilišta u Osijeku

Odsjek za informacijske znanosti

Lorenza Jäger 9, Osijek

URL: <https://www.ffos.unios.hr/>

Sveučilište u Zadru
[svetosimonsko Sveučilište]
[određeno 1396. i 2012.]

Sveučilište u Zadru

Odjel za informacijske znanosti

Ulica Mihovila Pavlinovića 1, Zadar

URL: <https://iz.unizd.hr/>

OPIS PROGRAMA

Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj (CSSU)

Nacionalni centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara, od svog osnutka 2002. godine, provodi bodovani program cjeloživotnog učenja knjižničara i informacijskih stručnjaka u Republici Hrvatskoj. Program zajednički ostvaruju Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu (administrativno središte Centra), Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu, Knjižnice grada Zagreba te Hrvatsko knjižničarsko društvo. *Sporazumom o međusobnoj suradnji u radu Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj 2023. godine* u zajedničko odlučivanje o odvijanju programa za stalno stručno usavršavanje knjižničara uključile su se suradničke ustanove visokoškolskog obrazovanja knjižničara: Odjel za informacijske znanosti Sveučilišta u Zadru i Odsjek za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku.

Članovi Programskog odbora:

1. Izv. prof. dr. sc. Drahomira Cupar, Sveučilište u Zadru
2. Doc. dr. sc. Martina Dragija Ivanović, Sveučilište u Zadru
3. Mr. sc. Ivančica Đukec Kero, knjižničarska savjetnica, Knjižnice grada Zagreba
4. Prof. dr. sc. Sanjica Faletar, Filozofski fakultet u Osijeku
5. Antonija Filipeti, knjižničarska savjetnica, koordinatorica CSSU-a, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
6. Matilda Justinić, viša knjižničarka, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
7. Doc. dr. sc. Denis Kos, Filozofski fakultet u Zagrebu
8. Kristina Krpan, knjižničarska savjetnica, Knjižnice grada Zagreba
9. Lea Lazzarich, knjižničarska savjetnica, Hrvatsko knjižničarsko društvo
10. Anita Malkoč Bišćan, viša knjižničarka, Hrvatsko knjižničarsko društvo
11. Izv. prof. dr. sc. Anita Papić, Filozofski fakultet u Osijeku
12. Prof. dr. sc. Radovan Vrana, Filozofski fakultet u Zagrebu

Djelovanje *Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj* za 2025. godinu omogućeno je temeljem sredstava za programe javnih potreba u kulturi Ministarstva kulture i medija RH. Na sjednici Programskog odbora u prosincu 2024. godine u Program su uvrštene nove teme o komuniciranju - kao podršci poslovanju knjižnica te u radu s korisnicima u riziku od socijalne isključenosti. Novitet su edukacije o izlučivanju knjižnične građe, građanskoj znanosti u narodnim knjižnicama te čitateljskim klubovima. Uvrštena je i radionica o javnom zagovaranju te webinar o školskim zelenim knjižnicama, a nove teme ove godine obuhvaćaju i problematiku očuvanja knjižnične baštine te upravljanja ostavštinama. U program je tijekom godine uključen i e-tečaj o odgovornom upravljanju osobnim podacima korisnika.

Dio tečajeva bio je dostupan i u obliku webinaru, a u programu su i tijekom 2025. godine bili dostupni e-tečajevi, koji nude veću fleksibilnost, odnosno lakše upravljanje vremenom i procesom učenja.

Tijekom godine u izvedbenom planu edukacija iskazana je potreba polaznika i za tečajevima u fizičkom prostoru te je njihov broj bio veći od broja održanih webinarâ. Javni poziv za podnošenje prijedloga novih edukacijskih sadržaja trajno je otvoren i dostupan na mrežnim stranicama CSSU-a.

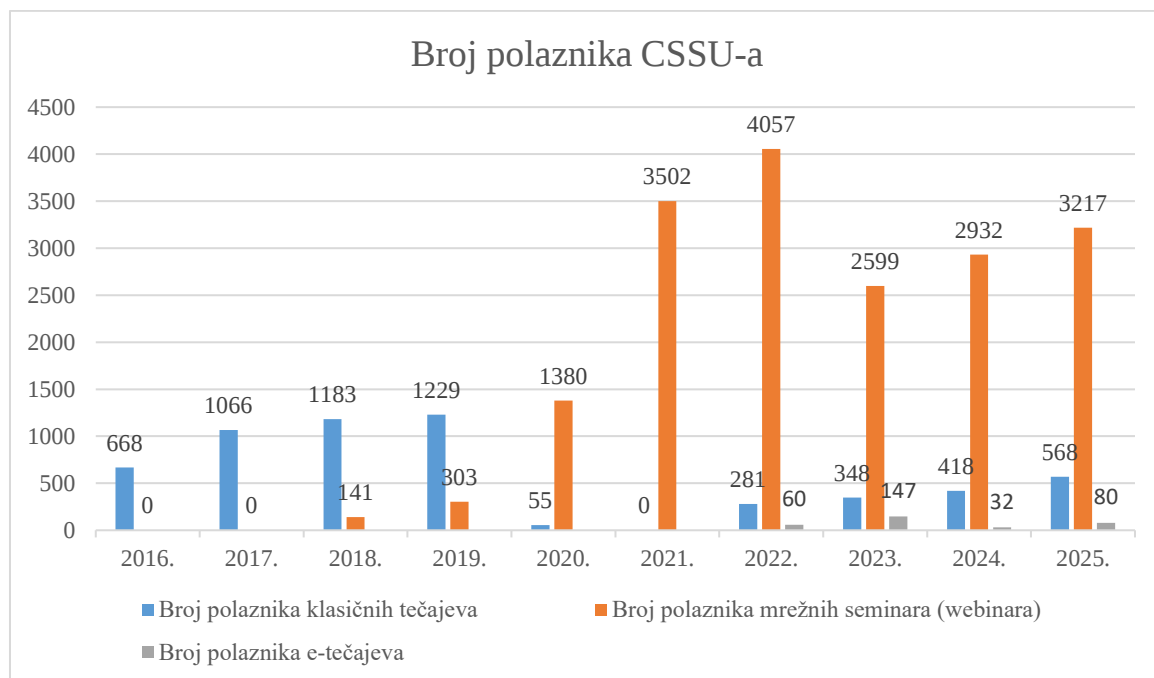
Ove godine nastavljena je suradnja sa županijskim matičnim knjižnicama, sveučilišnim knjižnicama i knjižničarskim društvima. Kako bi se osigurala dostupnost edukacija na razini svih županija u Republici Hrvatskoj, za svaku županiju osigurani su po jedan klasični tečaj i jedan webinar, bez troškova za polaznike.

Izvješće o radu Centra od 1. siječnja do 31. prosinca 2025.¹

OSNOVNI POKAZATELJI

Polaznici programa

- Broj polaznika klasičnih tečajeva – 568
- Broj polaznika mrežnih seminara (webinara) – 3217
- Broj polaznika e-tečajeva – 80
- Ukupan broj polaznika – 3865

Grafikon 1. Broj polaznika Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara po godinama²

¹ Pokazatelji o radu Centra prikazani su u kontekstu pokazatelja u razdoblju od deset godina (od 2016. godine).

² Broj polaznika e-tečajeva označava broj polaznika koji su pristupili e-tečaju, prošli cijeli sadržaj, položili test na kraju i dobili potvrdu.

Struktura polaznika prema vrsti knjižnica:

Narodne knjižnice – 1281 polaznika (33,1 %)

Školske knjižnice – 1364 polaznika (35,3 %)

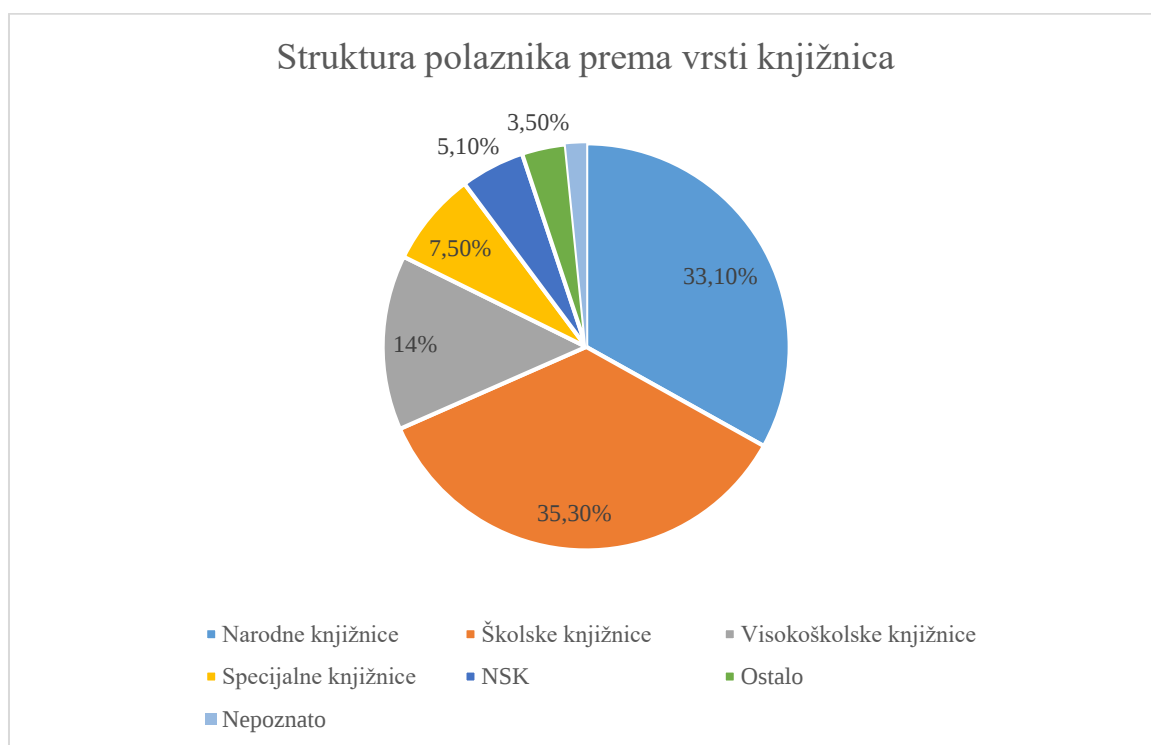
Visokoškolske knjižnice – 538 polaznik (13,9 %)³

Specijalne knjižnice – 288 polaznika (7,5 %)

NSK – 197 polaznika (5,1 %)

Ostalo (arhivi, muzeji, studenti...) – 136 polaznika (3,5 %)

Nije poznata ustanova polaznika – 61 polaznika (1,6 %)

Grafikon 2. Broj polaznika Centra prema vrsti knjižnice

³ Znanstvene i sveučilišne knjižnice ubrojene su pod visokoškolske knjižnice.

	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	Trend
Narodne knjižnice	1082 (30,9%)	1012 (23,01 %)	925 (29,9 %)	1105 (32,7 %)	1281 (33,1%)	
Školske knjižnice	1375 (39,3%)	1499 (34,08 %)	1350 (43,6%)	1203 (35,6 %)	1364 (35,3%)	→
Visokoškolske knjižnice	342 (9,8%)	680 (15,46 %)	421 (13,6%)	491 (14,5 %)	538 (13,9%)	
Specijalne knjižnice	231 (6,6%)	314 (7,15 %)	184 (5,9%)	262 (7,7 %)	288 (7,5%)	→
NSK	134 (3,8%)	600 (13,64 %)	83 (2,7%)	175 (5,2 %)	197 (5,1%)	→
Ostali – muzeji, arhivi, znanstvena zajednica i sl.	299 (8,5%)	208 (4,73 %)	113 (3,7%)	101 (3 %)	136 (3,5%)	

Tablica 1. Trend promjena strukture polaznika prema vrsti knjižnica

Redoviti program stalnog stručnog usavršavanja

Godišnji program za 2025. godinu strukturiran je u 9 osnovnih modula te sadrži ukupno 90 različitih edukacija, od čega više od 35 webinarâ. U programu su zastupljeni tečajevi, odnosno radionice u fizičkom prostoru, webinarâ i e-tečajevi. Centar je u ovom razdoblju ostvario ukupno 193 sata edukacije. Edukacije su održane u 66 termina (u obzir su uzeti i e-tečajevi dostupni tijekom 2025. godine). Polaznika je bilo ukupno 3865.

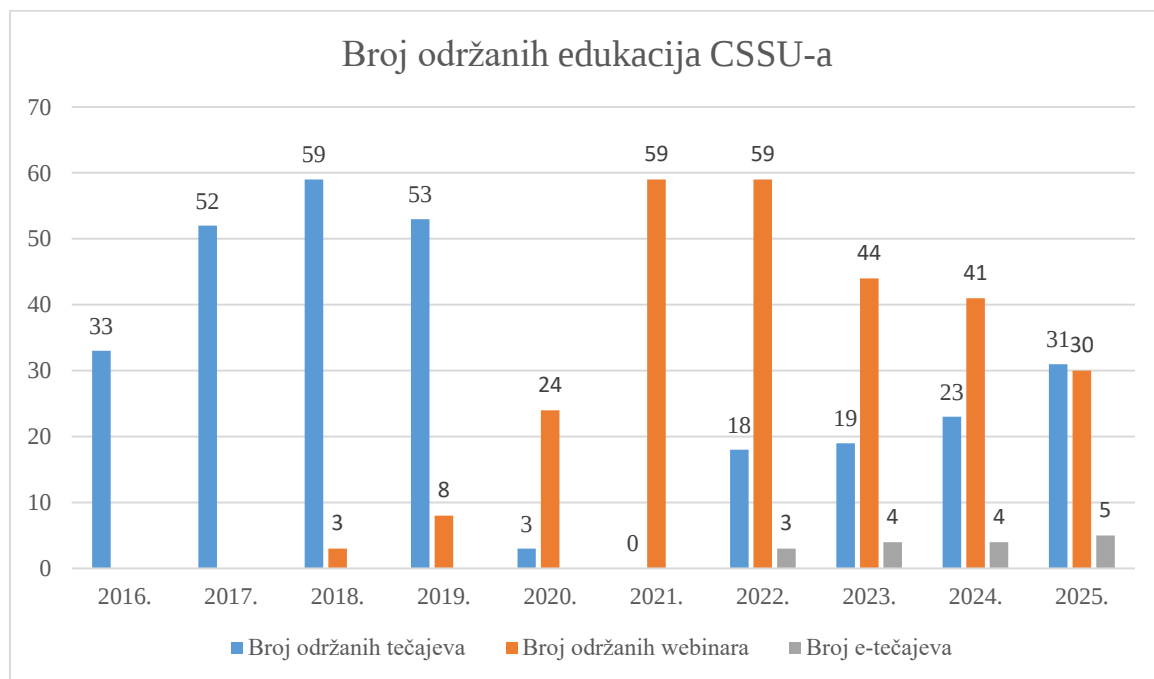
U dogovoru s predavačima, sve javno dostupne snimke webinarâ u organizaciji CSSU-a objedinjene su na mrežnom portalu CSSU-a, u sekciji *Javno dostupne snimke webinarâ CSSU-a*, u svrhu povećanja otvorenosti edukacijskih materijala za knjižničarsku zajednicu.

Tečajevi u fizičkom prostoru planirani su u svim županijama, a najviše polaznika u ovom obliku edukacije sudjelovalo je u Gradu Zagrebu.

Grad	Bjelovar	Čakovec	Dubrovnik	Gospić	Karlovac	Koprivnica	Krapina	Osijek	Požega	Pula	Rijeka	Sisak	Sl. Brod	Split	Šibenik	Varaždin	Vinkovci	Virovitica	Zadar	Zagreb
Br. pol.	18	35	15	8	21	30	25	41	14	19	27	27	19	22	12	22	13	18	49	133

Tablica 2. Broj polaznika tečajeva u fizičkom prostoru po gradovima

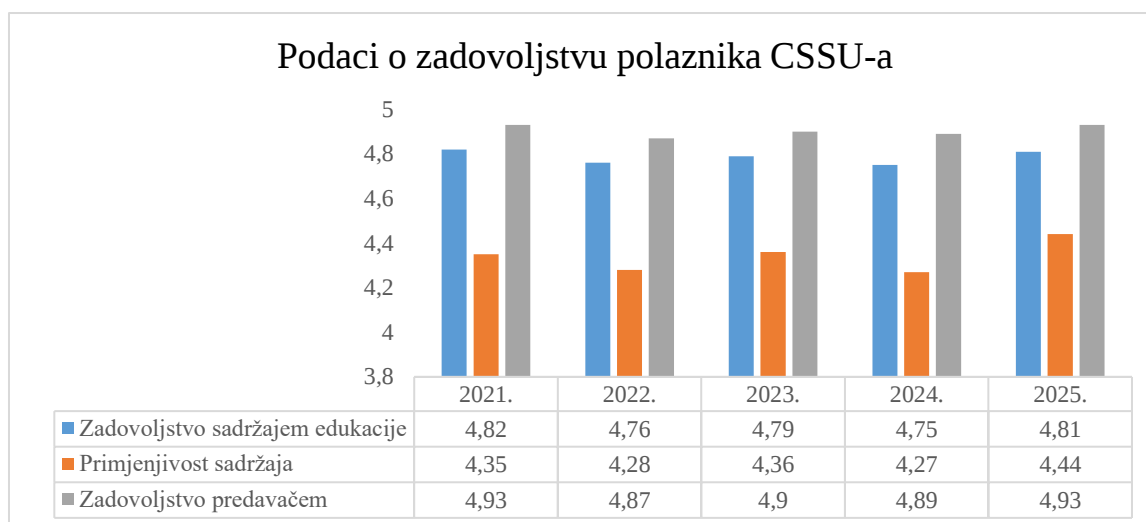
Programska knjižica za 2025. dostupna je na mrežnim stranicama Centra. Redovito se distribuiraju elektroničke novosti s pregledom edukacija Centra. Redovito se ažurira Adresar elektroničkih adresa predavača i suradnika, kao i internetske stranice Centra.

Grafikon 3. *Broj održanih tečajeva i webinarâ te e-tečajeva CSSU-a po godinama*

Nakon svakog održanog tečaja ili webinarâ polaznici ispunjavaju evaluacijske upitnike o zadovoljstvu. Ocjene su izražene brojevima od 1 do 5, a upitnici su anonimni. Evaluacijske upitnike popunilo 77,9% polaznika⁴.

⁴ U grafikonu nisu prikazani podatci o zadovoljstvu polaznika e-tečajevima zbog drugačije koncipiranog seta pitanja. Također, podatci o zadovoljstvu e-tečajevima prikupljaju se tijekom višegodišnjeg razdoblja, dok je e-tečaj u programu, te će za svaki pojedini e-tečaj biti obrađeni nakon isključivanja e-tečaja iz programa.

Grafikon 4. Rezultati anonimnih evaluacijskih upitnika o zadovoljstvu polaznika tečajevima u fizičkom prostoru i webinarima u organizaciji CSSU-a

Polaznici su tijekom ove godine također iskazali visoko zadovoljstvo prezentacijskim materijalima (4,85) te organizacijom edukacija (4,92).

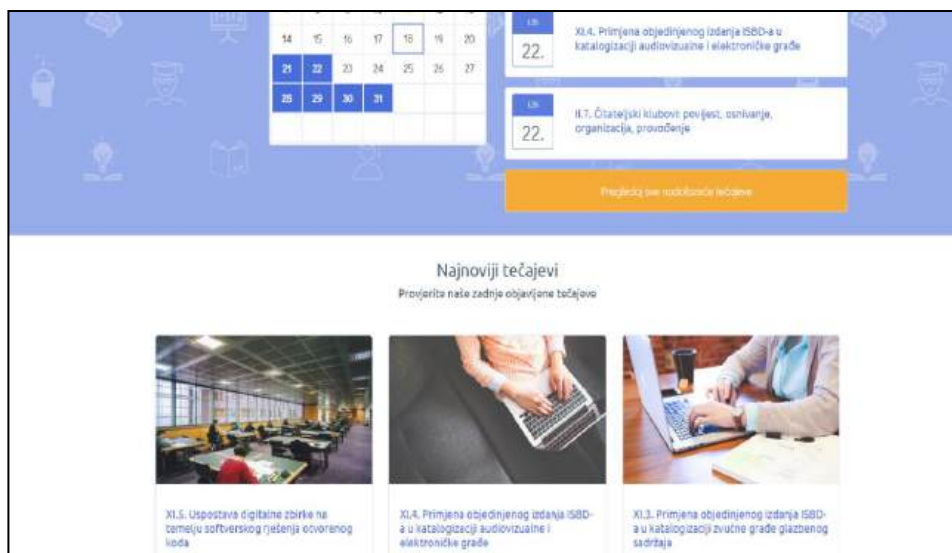
Tjedan otvorenog pristupa (Open Access Week)

Povodom Tjedna otvorenog pristupa pripremljen je ciklus edukacija za zaposlenike Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu te sve zainteresirane članove Zagrebačkog knjižničarskog društva. Središnja tema ove godine glasila je „Tko je vlasnik našeg znanja?“, čime je potaknuta važna i aktualna refleksija o pristupu, pravima i odgovornostima u svijetu znanstvenih informacija. Predavanja su se održala *online*, putem platforme MS Teams, od 20. do 22. listopada, a donijela su vrijedne uvide i praktične smjernice iz područja otvorene znanosti, upravljanja istraživačkim podacima, bibliometrijskih pristupa te građanske znanosti.

Mrežni portal Centra

Mrežni portal Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj dostupan je na mrežnoj adresi <http://cssu.nsk.hr/>.

Portal donosi i okuplja informacije o izvorima i novitetima u području obrazovanja i stručnoga usavršavanja, pregled novosti i događaja vezanih uz aktivnosti Centra, integrirani sadržaj o novim tečajevima Srca, otvorene obrazovne sadržaje u izboru, slobodan pristup e-izdanjima Centra (izvješćima, znanstvenim publikacijama i sl.), informacije o programu studentske prakse, kao i mogućnostima razvoja stručne i znanstvene karijere. Posjetitelji se mogu prijaviti kako bi besplatno primali novosti o tečajevima Centra.

Slika 1. Portal Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara

Brojčani pokazatelji aktivnosti mrežnoga portala u ovom razdoblju bilježe interes 11.179 posjetitelja koji aktivno posjećuju i navraćaju na stranice portala. Mrežni portal bilježi ukupno 24.704 posjeta te je pregledano 93.358 stranica, odnosno u prosjeku 3,78 stranica po posjetu. Prosječno trajanje posjeta je 3 minute i 48 sekundi.

Tijekom 2025. godine ukupno je izrađeno **19 primjeraka elektroničkih novosti (newslettera)**, koji su distribuirani na e-mail adrese pretplatnika.

Izlaganja na konferencijama i objavljeni radovi

Izlaganje na 19. danima specijalnih i visokoškolskih knjižnica, Lovran, 1. - 3. prosinca 2025.

Antonija Filipeti, dr. sc. Gordana Gašo i Marta Kovač: „Programi Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara kao potpora razmjeni znanja i profesionalnom umrežavanju knjižničara iz visokoškolskih i specijalnih knjižnica“

Mumelaš, D., & Filipeti, A. (2025). Exploring the perspectives of Croatian librarians on citizen science. *LIBER Quarterly: The Journal of the Association of European Research Libraries*, 35(1), 1-32.

Filipeti, A., & Mumelaš, D. (2025). Research on the competencies of librarians needed for organizing and conducting citizen science activities. *Information Development*, 0(0). <https://doi.org/10.1177/02666669251333396>

Cjeloživotno učenje knjižničara i planiranje karijere

Temeljem provedenog razvojnog projekta *Cjeloživotno učenje knjižničara: ishodi učenja i fleksibilnost – CUK*⁵, Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH u programu za 2010. godinu uveo je sustav CEU (*Continuing education unit*) kreditnih bodova za vrednovanje programa trajne izobrazbe. 1 CEU bod ima vrijednost odslušanih 10 sati (600 minuta) programa trajne izobrazbe. Osnova za uvođenje CEU bodova u nacionalni program trajne izobrazbe knjižničara temelji se na uvedenim i definiranim ishodima učenja za svaki pojedinačni tečaj, naznačenim načinima mjerenja postignuća usavršavanja te postignutim razinama kompetencija u odnosu na kompetencijsku matricu definiranu projektom CUK. Svaki polaznik Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH nakon odslušanog tečaja dobiva potvrdu o pohađanju programa stalnog stručnog usavršavanja knjižničara iskazanu u CEU kreditnim bodovima.

Potvrde o pohađanju programa izražene u CEU bodovima i postignutoj razini kompetencija polaznicima izdaje Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH u svrhu bilježenja aktivnosti učenja i usavršavanja. Centar održava registar polaznika u obliku online baze podataka. Redovito se ažurira baza polaznika te je omogućen uvid u evidenciju polaznika i predavača radionica stalnog stručnog usavršavanja od 2003. godine do danas. Tijekom ovog razdoblja ukupno je priređeno i izdano **11 kumulativnih potvrda** o sudjelovanju u nacionalnom Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara u svrhu izbora u stručno zvanje.

Antonija Filipeti, prof., knjižničarska savjetnica
koordinatorka Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH

⁵ Ostvarena temeljem financijske potpore Nacionalne zaklade za znanost, visoko školstvo i tehnološki razvoj RH.